

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanaio Lithuano Independente

PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 205000

Atskiras numeris — 300 reisų

S. PAULO, Rua da Moura, 424

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanaio Lithuano Independente

Leidžia ir Redaguoja

A. BUTKUS

Redakcija ir Administracijos adresas

S. PAULO, Rua da Moura, 424

7-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1936 m. Balandis — Abril 11 d.

Nr. 15 (302)

Ispanijos parlamentas atstatė prezidentą Zamora

Spaudos ir korespondencijos cenzūra

Paskelbus karo stovį visoje Brazilijoje tapo įvesta ir cenzūra. Cenzūruojami yra ne tik laikraščiai ir visa kita spauda, net ir korespondencija. Kalkurios prekybos firmos kreipėsi prieš atatinamą įstaigų prašydamos sutvarkyti korespondencijos cenzūravimą, kad darbas eitų skubiai, nes esą dėl suvėluotų korespondencijų iš cenzūros priežasties, prekybos firmos gali turėti nuostolių. Susiūkiekimo ministerija žadėjo dalyką sutvarkyti.

Arestuotas Federalinio distrikto gubernatorius

Pereitą penktadienį, balandžio 3 d. Rio de Janeiro mieste, savo privatiniame ligoninėje tapo suarestuotas Federalinio distrikto (Rio de Janeiro) gubernatorius-prefeitas Dr. Pedro Ernesto, kaip įtartas veikęs prieš vyriausybę. Jis laikomas policijos priežiūroje ir bus teisiamas militarinio tribunolo. Jei pasirodys nekaltas, galės vėl grįžti į savo vietą Federalinio distrikto gubernatūra. Suarestavus gubernatorių, atsistatydino visa distrikto vyriausybę, o gubernatoriaus pareigas eina distrikto samelio pirmininkas Onego.

Arestavo daug ginklų

Rio de Janeiro policija pastaruoju metu paėmė daug įvairiausių ginklų iš parduotuvų ir kitokių komercinių namų, kurie buvo laikomi be atitinkamo leidimo. Suarestuota viso 33,280 įvairūs ginklai.

Fotografavo elgėtas, patėjo bėdon

Atvykęs į Rio de Janeiro Vokietijos laikraščio "Frankfurter-Zeitung" žurnalistas Isen Hine, besigerdamas tropikų šalies gamta, vienoje vietoje pastebėjo elgėtą ir norėjo jį nufotografuoti, bet policija tuojau vokiečių žurnalistą už rankovės ir nusivedė į policijos šefatūrą. Policijai apklausinėjus žurnalistą ir atėmusi nuotraukas, paleido.

Bolivijoje vos nenuversta vyriausybė

Pereitos savaitės pabaigoje vos neįvyko perversmas Bolivijoje, kur respublikonai norėjo nuversti esamą liberalinę vyriausybę ir atsistatytį jos vėton. Padaryta labai daug areštų. Arestuoti visi respublikonų vadai.

Ir Brazilijos vokiečiai turi registruotis

S. Paulo vokiečių laikraštis "Deutsche Zeitung" paskelbė Vokietijos generalinio konsulo pranešimą iš bal. 2 d., kur sakoma, kad visi vokiečiai gimę 1914 metų laikotarpyje privalo registruotis vokiečių atstovybėse ar konsulatuose, nežinant kur jie būtų gimę, Brazilijoje, Vokietijoje ar kitur.

Sankcijos prieš užpuolikus

Tautų Sąjungoje «13 komisijoj» svarstant italų-abisinų konfliktą, An-

Brazilijos protestas Vokietijai

Kas naujo Afrikos ir Europos frontose

Kai kas bando pranasauti apie Ispanijos zuvimą

Laimėjus rinkimus pažangiajai Ispanijos visuomenei ir paėmus valdžią į savo rankas, daug Ispanijos atžagareivių pradėjo bėgti į svetimus kraštus ir skelbti nepalankias žinias apie Ispaniją, apie jos vidujinius įvykius, apie nuolatines ten vykstančias riaušes, apie bažnyčių ir vienuolynų deginimą ir tt. Tokioms žinioms sklindant, kalkurie laikraščiai irgi rašo, kad dabar Ispanija žuvusi, kad greitai ten bus «proletariato diktatūra», kad ten esą įsigalės komunizmas, kad jau vengrų komunistų vadas Bela Kun jau nuvykęs Ispanijon ruošti dirvą komunizmui. Bet ar iš tikrųjų taip yra tai labai reikia paabėjoti. Komunizmo ten būti negali nes iš su virš 400 parlamento atstovų, komunistai tegavo

vos 14 atstovų. Apie nuolatines riaušes Ispanijos vyriausybės galva pareiškė vienam Amerikos korespondentui, kad tos riaušės girdi vyksta gal but Abisinijoje o ne Ispanijoje. Vėliausi pranešimai iš Ispanijos sako, kad Ispanija tvarkosi, visą valdžios aparatą perorganizuoja iš pamatų. Prezidentas Zamora, kuris visą laiką rėmė atžagareivius, tapo atstatytas nuo vietos parlamento nutarimų. Prezidento pareigas laikinai eina parlamento pirmininkas Martinez Barrios. Zamora nenorėjo pasiduoti seimo nutarimui, bet prieš tautos valią nieko nepadarysi. Naujo prezidento rinkimų gegužės 10 d. Naują Ispanijos vyriausybę žada daryti daug didelių reformų.

Vokietija nori saukti kariuomenę Brazilijos piliečius

Pereitą savaitę gen. Vokietijos konsulas paskelbė, kad visi vokiečiai gimę Brazilijoje, Vokietijoje ar kur kitur, turi užsiregistruoti vokiečių atstovybėse atlikimui kariuomenės prievolės. Truputį keista, bet iš tikrųjų taip yra, kad Hitleris vokiečių kraujo žmonėms pripažįsta tik Vokietijos pilietybę; Hitleris sako, kad nesvarbu, kur vokiečiai gimę. Vokietijoje ar kitam krašte, jeigu tik jis yra vokiečių tėvų, tai tuo pačiu yra ir Vokietijos pilietis, o kaip toks, turi atlikti pilietinę pareigą — privalo atitarnauti Vokietijos kariuomenėje. Taigi ir Brazilijoje gimę

vokiečiai turi stoti vokiečių kariuomenėn. Bet Brazilijos vyriausybė sako: ne, Tarptautinė Taisyklė sako kitaip, negu Hitleris. Jeigu žmogus gimęs kurioje nors šalyje, tai jis tampa tos šalies piliečiu. Brazilijos vyriausybė protestuoja prieš Vokietijos vyriausybės įsakymą, kad Brazilijos piliečiai turi registruotis karinei prievolei atlikti Vokietijoje. Čia yra, žinoma, absurda.

Kas gali leisti savo piliečius, prievarta imti tarnauti svetimos valstybės kariuomenėje?

Europoje karo nebus, Afrikoje gal irgi greit baigsis

Prieš trejetą savaitę Europoje buvo labai daug pavojaus taikai. Vokietijos sukoncestravimas kariuomenės Francijos ir Belgijos pasieniuose ir užėmimas Rheino krašto, buvo žingsnis į naują karą. Bet po konferencijų, pasitarimų ir memorandumų, karo dūmai laikinai Europoje prasisklaidė. Nors Vokietija nenusileido savo žygiams ir juos laiko teisėtais, bet Francija pašokinėjusi, turi sutikti su vokiečiais, nes juos palaiko anglai. Manoma, kad nesusipratimai tarp Francijos ir Vokietijos greit likviduos, tarp šių valstybių bus pasirašyta nepuolimo sutartis ir Vokietija

vėl įstosianti Tautų Lygion. Tuo tarpu Afrikoje Italai žygiuoja. Pastaruoju metu italams pasėlusiai sekėsi brautis gilyn Abisinijos teritorijon ir užimti naujus plotus. Abisinai pralaimėjo daug didelių mūšių ir buvo manoma, kad greit visa Abisinija liks italų rankose Abinijos karalius, kaip buvo pranešta, neatsistatydino. Jis šaukia naują mobilizaciją. Bet manoma, kad ir čia greitai bus karas likviduotas ir bus padaryta taika pagal italų pasiūlytas taikos derybas. Abisiniją norima visai nuginkluoti, kad ji nekeltų pavojaus europiečių kolonijoms Afrikoje.

glijos ministeris Eden pareiškė, kad ateity, jei viena valstybė užpuls kitą priklausantią Tautų Sąjungoj, bus pavartotos sankcijos prieš užpuolikę. Vadinas tas bus ateity. O šiandieną italai gali laisvai žudyti abiešius.

sidėjusios pereitam mėnesį Lietuvos prekybos derybos su Vokietija jau pasibaigė ir esą prieitą prie sunormavimo santykių tarp šių dvejų valstybių.

Amerikoj baisi audra

Balandžio 6 d. Amerikos J. V.

Lietuvos derybos su Vokietija

Iš Berlyno pranešama kad pra-

buvo smarki audra, kuri smarkiausiai sukrėtė Florida estadą. Sugriauta labai daug namų ir kitokių nuostolių padaryta. Audroje žuvo apie 400 žmonių ir virš 2000 tapo sužaišta. Apie 8 milijonus dolerių priskaitoma nuostolių.

Ekvadoro valstybėje lietuviai baigė mokslus

Lietuvių yra visur. Štai Ekvadoro valstybėje Kuenkos mieste du lietuviai Alfonsas Girskis ir Petras Moskolaitis baigė filosofijos institutą. Užbaigus jiems mokslą, jie jau gavo valdiškas tarnybas.

Generolams riebios pensijos

Lietuvos tautininkų valdžia pasikyrė riebias pensijas atsitarnavusiems generolams: Tamašauskui 1,275 litas per mėnesį, Šniukštai 1,122 litas per mėnesį, pulk. Sachmanui 533 litas per mėnesį. Šitos milžiniškos pensijos bus mokamos iki tie generolai bus gyvi. Na, o ką gauna Lietuvos maitintojai ūkininkai ir darbininkai pasėne? Ubago tarbą ir lazda nuo šunų gintis. O kol dar ūkininkas stiprus, tai dar jam ir kuklos nepagalii tautininkų valdžia.

Hauptmanas jau nužudytas

Vokietis Bruno Hauptmann jau tapo nužudytas elektros kėdėje pereitą penktadienį, bal. 3 d. naktį. Už Hauptmano suarestavimą, kaip kaltininką dėl Lindbergiuko pavogimo ir jo nužudymo, paskirta dovana 25 milijonai dolerių nuo valdžios.

Vėl rusų-japonų konfliktas

Reuterio agentūra praneša, kad 14 sovietų policijos agentų perėjo Mandžukio rubežį ir apšaudė japonų sargybinius. Vieną japonų karininką rusai nudėję.

Lietuvoje vėl platinami slapti atsiskaukimai

Pastaruoju metu Lietuvoje vėl pradėti platinėti slapti atsiskaukimai ir ūkininkai raginami streikuoti ir nenusileisti tol, kol vyriausybė nesusausks seimo, kol nebus sutektos pilietinės laisvės visiems Lietuvos žmonėms, kol nebus paleisti politiniai kaliniai, kol nebus sugrąžinta demokratinė tvarka.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

V. Bubnis, J. Polgrimas, O. Kazakevičute, S. Bartling, J. Žickus, D. Andriuska, U. Žindulienė, P. Rutkauskas, M. Budrėvičius, A. Vaivuckas, T. Šablinskis 2), P. Gudaitis, A. Šaparas, S. Budrevič, Br. Kuzmickas, J. Genys, E. Jesčinskienė, J. Klimaitis, J. Pumputis, K. Vaičius, P. Sirgidas, V. Vikanis, A. Grigienė, J. Kalibatas, S. Šležas, B. Jacunskis, A. Medineskas, I. Garlo, A. Spinkius, E. Šatas.

Apžvalga

NENORMALUMAI MOKYKLOSE

Jau ir oficiozas "Lietuvis" pripažįsta, kad lietuvių mokyklose yra nenormalumai. O jeigu jau lietuvių kultūros židiniuose yra nenormalu, tai reiškia — reikia tuos nenormalumus pašalinti, reikia padaryti taip, kad mokyklomis būtų patenkinti tie, kurie mokyklomis kaudaugiausiai interesuojasi, tai butent: tėvai, kurie leidžia savo vaikus į mokyklas, kad jie įsigytų daugiau šviesos.

Aišku, jeigu mokykla bus ne vaikų auklėjimo židiniu, bet kažkokiu balaganu, tai visuomet apie mokyklą bus kalbama, kaip apie nenormalia. Moralinę teisę mokyklą tvarkyti turi kaip tik tėvai, o ne kas kitas.

Jeigu kaklba eina apie mokyklas ir apie jų nenormalumus, tai „Lietuvis“ turėtų būti nuosirdus ir turėtų nurodyti tų nenormalumų priežastį. Dėl ko tie nenormalumai atsirado, kur jų pradžia? Mums rodos, kad lietuviškom mokyklom smūgį sudavę padarytos reformos, dėl kurių reikėjo griebtis net policijos pagalbos.

Jeigu jau tokiomis priemonėmis tvarkomos mokyklos, tai ką norėti, kad jos veiktų normaliai?!

IRGI "KANKINYS"

„Lietuvio“ redaktorius, matyt, norėdamas nuplauti nuo savęs tas dėmes, kurių jis sau prisidarė užsiiminėdamas Judos darbu, pats sumanė pasirodyti dideliu „kankiniu“ esąs.

Pirmą visą ko, jis per savo laikraštį tvirtai ir drąsiai pareiškė, jog nei Uckaus, nei Dutkaus, nei kitų jis policijai neskundęs, kad tą darbą atlikęs „klebonas kun. B. Sugintas“.

Ačiū Vancevičiui už atvirumą, nors mums jo toji „spavednis“ visai nereikalinga.

Atvirai pasakęs, kas skundė lietuvių policijai, užsideda ir sau „kankinio“ vainiką ir aiškina, kaip jis pakliuvo policijon kaip Kymantas. Girdi Uckus su Dutkum Vancevičiui keršija ir jį esą įskundė policijai, kai po Kymantą, kurio policija ieškojusi.

Nei Dutkui, nei Uckui nerupi kas policijos iškomas, tai, gal būtų, Vancevičiaus antraeilis užsiėmimas. Jeigu policija Vancevičių paėmė už Kymantą, tai čia ne Dutkus su Uckum kalti, bet paties Vancevičiaus redaguojamas laikraštis „Lietuvis“. Nes ir pats Vancevičius pripažįsta, kad policija jį buvo paėmusi kaip Kymantą tik pagal laikraštį „Lietuvis“, kuriame Kymantas yra nuolatinis korespondentas.

Kalbėti apie kieno tai kerštą, tai labai durnai atrodo. Vancevičius pats sau užsisiuntęs policiją, bando kalte primesti kitiems, kad pasirodyti jog ir jis yra „skundžiamas“, jog ir jis yra „kankinys“. Tai labai žiopa pasaka, kurią gali papliurpti tik Vancevičius. O tas Kymantas, kaip Vancevičius sako, yra ne kas kitas, o tik pats „Lietuvio“ redaktorius.

LAUKSIME

„Šviesa“ 14 nr. praneša savo skaitytojams, kad ji išaiškina, kas daro provokacijas prieš Lietuvių policijoj, būtent: kas juos skundžia. Ji rašo:

„Kitame numeryje talpinsime, kas daro provokacijas policijoj“.

Tas yra gerai, kad šviesa neslepia provokatorių ir mūsų kolonijos griovikų. Jei tas bus išaiškinta, aišku, kad greičiausiai prieisime prie bendro darbo. Reikia juk sykis ant visados pabaigti nešvarūs darbai ir susirūpinti pačios kolonijos gyvenimu ir jos gerove.

Rimta darba pradėjus

Po daugelio kalbų, po įvairių pašnekėsių, pagaliau, prieita prie bendro kolonijos susitarimo — steigti žemės ūkio kolonizaciją Brazilijoj.

Tas rodo, kad mes lietuviai irgi mokame netik nuolatos bartis bet ir dirbti svarbų kolonijos labui darbą. Pagaliau ir mes atsistosisime suprantančių išeivijos gyvenimą tautų eilėse, steigisime savą žemės ūkio koloniją ir būsime visi į vieną vietą, kaip ir kitų tautų išeiviai būriasi.

Darbas pradėtas rimtas. Įsteigtas agrikultūros ir žemės ūkio kolonizacijos kooperatyvas visos kolonijos pritarimu, bendrai šią darbą vystys iki bus atsiektas svarbiausias jo tikslas — įsigyjimas žemės ploto.

Pirmas žingsnis, žinoma, bus sunkiausias. Bet jeigu tik ir toliau mokėsime sutartinai dirbti, tai viskas bus atsiektas. Kliūtys naprivalo mus gaudinti. Kiekviena kliūtis turi mus dar labiau subendrinti, daugiau energijos priduoti, kad užsibrėžtą tikslą pasiekti.

Taip gi neprivalome dėti vilčių ant kitų, Nes jeigu tik tikėsimeš kitais, dar, ir dar praeis dešimtys

metų, ir mes kaip neturėjome, taip neturėsime nieko.

Praleistas veltui vienas dešimtmetis mums nieko gero neatnešė. Per tą laiką jau pakankamai esame išsikoiloję prisibarę ir neapykantos pasėję. Dabar reikia dirbti ir žiūrėti į ateitį.

Tiesa, yra čia pseudo-organizacija, kurios vienas-kitas narys gal nepritartų mūsų darbui. Bet reikia atminti, kad toji pseudo-organizacija turi visai kitą tikslą, ji nėra išeivių reikalams įsteigta, ji yra tik reklama Lietuvoj veikiančiam režimui reklamuoti. Dėl to mes išeiviai į tai neprivalome kreipti dėmesį, jei kartais Lietuvos režimo reklaminis laikraštis neigiamai atsilieps apie mūsų darbą. Mes suprantame ir žinome savo tikslą, ir vykdysime. Susiorganizavome į agrikultūros ir kolonizacijos organizaciją, žinoma, ne vakaruškas rūošti, ne kasdieninius nasilinasmimus rengti, bet dirbti rimtą darbą, kelti Brazilijos lietuvių ekonominę būklę. Nes tik tas dalykas mums svarbiausias ir turi rūpėti gyvenant išeivijoje.

Tat į darbą visi, kam rūpi rytoj, kam rūpi šviesesnė mūsų kolonijos ateitis!

KALPOKO DAINA APIE KAUNO TVANA

Parašyta per Petrą Pūkelį

Ką tiktai grįžau iš Kauno.
Mačiau potvynį cudauną
Žmonėms nūr kur pasidėti.
Tiesiog baisu pažiūrėti.
Duot pakajū! Duot pakajū!
Tvanas toks, kaip pas Kitajū.

Taigi vot buvau aš Kaune,
Buvo pagada gan šauni.
Dangus giedras, saulė šviečia,
gatvėm slankioja piliečiai.
Visų ūpas toks ramus:
sako potvynio nebūs.

Einu sau gatvele tokia
Rodosi pavojaus jokio.
Tiktai katinai ant stogo
erzina biškutį žmogū.
Einu sau palei namus
taip kaip visadą ramus.

Tik štai iš Laisvės Alėjos
staiga bausis vanduo liejas.
Ne vanduo, o tikra jūra
veržiasi kažkur pro mūrą.
Žiūriu aš, kad bloga bus.
Tik pašmūrkšt aš į namus.

Namuose sakau aš ponui:
duokit greitai tiliponą!
Vanduo taip kaip mūras krenta.
Ponas sako: ech, kvailys!
Ir tuoj užtrenkė duris.

Aš manau: tupėk ir kurki,
kol tave užpils kaip žiurkę.
O patsai, kiek kojos siekia,
bėgu ūlyčia ir rėkiu:
Žmonės bėkit! Ko belaukiat?
Kauno rotuė jau plaukia!

Žiūriu lekia gaisrininkai,
Manau, ko tik nenutinka.
Vanduo sau po Kauną klega
o dar kažkoks kvailys dega.

Aš tuoj bėgti paskui juos
iki pačios Vilijos.

Zvilgt tik upėn aš netyčia,
žiaūriu, plaukia sau bažnyčia.
Tarp ledų verpetuos sukas,
tik patsai bokšto galiukas.
Ašai šaukių policeiskiui:
ponas, Dievui skęst neleiski!

Man betriūsiant tvano lauke,
žiūriu, kad aš pats jau plaukiu.
Griebiausi į namo briauną,
bet ir namų vanduo plauna.
Lainė, kad šitoj klampynėj
dar statynė pasipynė.

Aš užgulęs jąją glėbiu
vandenį su saujom griebiu.
Taip palengva verpetuose
į žaliakalnį iriuosi.
Nagi matot, be biškučio
ir visai negrižęs būčia,

Kas toliau beatsitiko,
nežinau visų dalykų.
Tik man sakė, kad vanduo vis
radijušo stiebus ploves.
Bet, mat, plienas lieka plienu —
nenugriovė jų nė vieno. «L. Ū.»

Būsią privalomi kursai suaugusiems

Pagal privalomo pradžios mokslo įstatymą, kuris esmėje liečia mokyklinio amžiaus vaikų apmokymą, norima visiškai pašilinti piliečių nerastingumą užsilikusį dar iš senesnių laikų.

Tam reikalui manoma laisvesniais metų laikotarpiais organizuoti privalomus vakarinius kursus prie pradžios mokyklų. Tuos suaugusius kursus turės lankyti visi nerastingi piliečiai iki 40 metų amžiaus.

BRAZILIJA -- TAI ATEITIS -- ŠALIS --

Amerika vadinama Naujojo pasaulio pasauliu, nes kaip Europoje dar ėjo įvairios tautų kovos už žemės plotus, už rinkas, tai Amerika dar nebuvo žinoma. Colombas atradęs Ameriką, atidarė kelią besigriūmiančiom Europos tautom. Tušti žemės plotai pradėjo vylioti Europos žmones ir jie keliavo ir kolonizavosi, daugiausia Amerikoj Šiaurinėj, kur europiečiam klimato sąlygos buvo palankėnės.

Mažiausia dėmesio kreipta į Pietų Ameriką. Kuomet jau Š. Amerika prisipildė milijonais gyventojų, kuomet ten pramonė pasiekė aukščiausio laipsnio, kuomet kultūra ir pažanga greitai šuoliu augo, tuomet ir jos turtų išteklių mažėjo. Tiesa, Amerikos J. V. skaitomos turtų šalimi. Bet tie turtai jau visi atidengti ir toliau ji žengti vargų begalės. Nes šiandieną apie 12 milijonų darbininkų neturinėjų darbą, rodo, kad jau ten nebėra vilties išeiti iš pradėjusio viešpatauti skurdo. Vyriausybė negali išgalvoti nieko, kaip pristatyti darban tuos milijonus žmonių. Nėra darbų, nėra naujos pramonės, nebeatrandami nauji žemės turtai. Gyventojų skaičius didėja, bedarbių eilės irgi auga, turtingiausia šali pradėda apglėbti skurdas, kuris iš viso ko rodo tendenciją didėti, o ne mažėti.

Taigi Naujojo pasaulio dalis savo klertėjimą pergyveno. Dabar ateina eilė antrajai Naujo pasaulio daliai, tai Pietų Amerikai, kur didesnę dalį užima Brazilijos respublika. Dėl to P. Amerika, ypač Brazilija, žinovų nuomone, yra ateities kraštas. Čia nieko dar nėra pajudinta. Visi žemės turtai stūksa žmogaus rankos nepaliesi. Žemės ūkis dar tik pradėtas judinti, kuris jau Brazilijai milijonus pelno atneša. O kur kites pramonės šakos? Viskas dar laukia žmogaus rankų.

Šiandieną Brazilija gali jau daug kuo pasididžiuoti, bet tai dar nėra jos epogėjus, jos klestėjimo amžius. Kuomet Brazilija pasieks savo klestėjimo amžių, tai jos negalima bus lyginti nei su viena Europos šalimi, nei su Amerikos J. V. Brazilija taps tokia šalimi, apie kuria bus kalbama, kaip apie kultūringiausia, turtingiausia toljausiai nužengusią progreso ir pažangos keliu šalį.

O ji to susilauks. Jeigi Brazilija šiandieną gyvendama dar tik savo daržuose rodo toki pakilimą visose gyvenimo srityse, tai kuomet visa Brazilija bus paversta dirbamais laukais, galima spėti, ką ji tada parodys pasauliui.

Brazilija žengia. Ji yra ateities šalis, į kurią bus žiūrima su pavydu. Jos ūkio ir pramonės gaminiai užkariaus visą pasaulį, jos maistu maitinsis milijonai žmonių už vandenynų.

— D. N.

Pardavimui

hotelis AUSTRALIA

Rua Florencio de Abreu, 166, sobr.

Labai geroje vietoje ir puikiai įrengtas iš 9 kambarių, valgomo salės ir virtuvės Hotelis Australija. Hotelis veikia seniai ir turi gerą klientūrą. Dėl sąlygų kreiptis nurodytu adresu, rua Florencio de Abreu, 166 sobrado.

Pardavimui Hotelis

New York

Rua Aurora, 23.

Dėl skubaus išvažiavimo labai pigiai parsiduoda gerai įrengtas Hotelis New York. Vieta gera, klientūra didelė. Teirautis ten pat, rua Aurora, 23.

P r i b u v e j a

(A k u s e r e)

Marietta Passerini

Akuserija ir vaistai po oda (injeccoes)

Rua Silva Pinto, 259 Tel. 5-3584 :- S. Paulo — Bom Retiro

JAPONIJA

Standien daugelio akys yra nukreiptos į Japoniją. Europos politikai jau kuris laikas pranašauja Sovietų Rusijos ir Japonijos karą.

Japonijos vardas pasaulio istorijoje, palyginti visai neseniai iškilo. Iki 1842 metų Japonija buvo visiškai atsiskyrusi nuo kito pasaulio. Iki to laiko nė vienas svetimšalis neturėjo teisės įkelti koją į „Tekančios saulės šalį“.

O šiandieną Japonija yra viena iš kultūringiausių šalių. Ji panašiai kaip Anglija gyvena salose. Čia priskaityta iki 400 salų, kuriose sutelpa apie 80 milijonų gyventojų.

Japonija yra tikrai nuostabus kraštas. Japonai labai mėgsta medžius ir gėles, todėl japonų salos žydėte žydi įvairiausiomis gėlėmis. Pavasarį kada visa Japonija paskęsta žieduose o ypatingai pražydusių vyšnių žieduose, kadangi kiekvienas japonas ar jis turtingas ar vargšas, laiko už būtina dalyką auginti prie savo namo bent kelis medelius vyšnių; tuomet visa tauta švenčia žydėjimo šventę. Ši šventė gali prilygti mūsų Velykoms. Per šią šventę paprastai tiek miestų tiek kaimų gatvėmis vaikščioja skaitlingiausios minios žmonių, kurių priešaky pasipuošusios puikiausios įvairiaspalviais drabužiais, eina jaunos mergaitės, šokdamos įvairius tautinius šokių.

Europos valstybes domina ne tiek Japonijos vidaus gyvenimas, kiek nuolat auganti šios šalies kariška galia. Dabartinį metu Japonija turi vieną iš stipriausių pasaulio karo laivynų. Didžiausias ir stipriausias pasaulio skaitomas Anglijos karo laivynas, antrą vietą užima Amerikos valstybių ir trečią vietą atitenka Japonijos karo laivynui. Labai gerai yra parengta ir apginkluota taip pat ir sausumos armija. Japonija deda visas pastangas įsigalėti visame Azijos žemyne. Jau 1905 metais sumušusi Rusiją, ji gauna

valdyti Karėją. Paskutinius gi metais tvirtai pastato koja turtingoje Mandžiurijoje.

Dar nemaža dalis Mandžiurijos yra Sovietų Rusijos įtakojė, todėl šiandieną Japonijos tikslas ginklais visiškai išstumti Sovietus iš turtingos Mandžiurijos plotų. Tačiau reikia pasakyti kad Sovietų Rusija jau daug kuo skyrėsi nuo carinės Rusijos. Šiandien Sovietų Rusija yra su koncentravusi Tolimuose Rytuose geriausią savo kariuomenės dalį. Šiandien dar sunku pasakyti, kas laimėtų - Sovietų Rusija, ar Japonija. Viena tik aišku, kad tiek Japonija, tiek Sovietų Rusija labai intensyviai rengiasi karui.

Japonija pavojinga ne tik Sovietų Rusijai, bet taip pat Jungtinėms Amerikos valstybėms ir ypatingai Anglijai. Mat, Japonijos plotas yra remazas sutalpinti 80 milijonų gyventojų. O čia kaip tik visai arti yra Amerikos Jungtinių Valstybių valdomos Filipinų salos, kurios savo klimatu labai tinka japonams gyventi. Galutinai ištvirtinusi Mandžiurijoje Japonija anksčiau ar vėliau pradės veržtis į šias Filipinų salas nes jau dabar japonų laikraščiai pradeda rašyti, kad Filipinų salos niekam kitam neturi priklausyti, kaip tik japonams.

Anglams gi japonai pavojingi kaip konkurentai Indijoje. Jau prieš kelis metus japonai metė šūkį: „Azija azijatams“. Turtingiausia Azijos dalis kaip tik yra Indija, kuri duoda anglams kasmet milijoninius pelnus. Japonija vadovaudama kinams ir indusams su laiku gali visiškai išstumti europiečius iš Kinijos. Šiandien svarbiausias Japonijos tikslas yra ištvirtinti Mandžiurijoje, todėl kalbos apie galimą Sovietų Rusijos ir Japonijos karą turi tvirtą pagrindą.

J. Vaišnora - L. U.

Napoleonas Kaune

Garsiojo Prancuzijos imperatoriaus Napoleono karo žygių istorijoje ne paskutinė vieta tenka ir laikinajai Lietuvos sostinei Kaunui. Mat, Kaunas matė 1812 metais žygiuojančią Napoleono armiją į Rusiją, matė tų tolimų žygių dalyvius — prancuzų karius.

Kaip Kaunas atrodė 1812 metais?

Šiandienis Kaunas žymiai skiriasi nuo to, koks buvo 1812 metais. Dabar Kaunas yra laikinoji Lietuvos sostinė, o tada buvo Vilniaus gubernijos apskritys miestukas pačiame pasienyje, nes dabartinė Suvalkija anais metais priklausė Varšuvos hercogijai. Patį Kauno miestą sudarė dabartinis senamiestis. Jame 1812 metais buvo 294 namai, 8 vienuolynai su bažnyčiomis, 1 evangelikų bažnyčia ir apie 3000 gyventojų visame mieste. Dabartiniame Kauno priemiestyje — Vilijampolėje buvo 225 namai ir apie 800 gyventojų, kurių daugumą sudarė žydai. Iš Kauno į Vilijampolę per Nerį buvo medinis tiltas. Dabartinio Kauno priemiesto, Šančių, tada dar visai nebuvo. Jų vietoje buvo Šančių falvarkas ir keli kaimai (Naujakiemis, Raibokai ir kit.) Priemiestis Aleksotas buvo Varšuvos hercogijos valdžioje.

Nors savo didumu Kaunas tais laikais buvo neįdomus miestas, bet dėl savo padėties (dviejų upių santakoje) vedė plačią prekybą su Prūsais. Iš Kauno Nemunu į Prusus buvo plūkdamos mėsos, grūdai, linai, oda ir kitos prekės, o iš Prusų buvo gaunama manufaktura ir galanterija. Su Varšuvos hercogija prekyba buvo vedama sauskeliais, vadinamuoju Karaliau-

čiaus traktu, (dabar Kaunas - Marijampolė - Vilkaviškis - Virbalis plentas). Kaune buvo maitinė. Miestas buvo valdomas magistrato, o vykdomoji valdžia priklausė policmeisteriui, kuris turėjo vieną privatinį anstolį, 4 dešimtininkus ir 7 pasienio sargybos vyrus. Laikraščiai tais laikais dar nebuvo, bet kaimiečiai, turėdami prekybinių santykių su užsieniu, iš ten gaudavo įvairių žinių. Jau pačioje 1812 metu pradžioje Kaune ėjo gandai apie busimą karą. Kauno apylinkėse buvo sutraukta daugiau kariuomenės atsi-rado kazokų buriai. Abėjose Nemuno pusėse jautėsi ruošimasis karui - Rusijos karo ministerio paliepimu buvo suvaržyta prekyba, ypač javais, su užsieniu. Šis įsakymas Kaunui padarė gana daug nuostolių.

Napoleonas, ruošdamasis karui, savo užsienių reikalų ministeriui Mare išakė suorganizuoti žvalgybą. Rusų pirmosios armijos vadas Barklaide-Tolli taip pat ėmėsi organizuoti savo žvalgybą kovai su prancuzų šnipais. Nors rusai ir ėmėsi visų galimų priemonių užkirsti kelią Napoleono šnipams, bet Napoleonas gerai žinojo rusų kariuomenės sudėtį ir susitvarkymą. Gi rusai labai mažai žinojo apie prancuzų kariuomenę Antrojo rusų korpuso vadas Bagutovas tada rašė vyriausiajam kariuomenės vadui, kad Kaune labai sunku varyti žvalgybą dėl didelių atsargumų, kurių imtasi Varšuvos hercogistėje, nes susų šnipams labai sunku prasis verbt per Nemuną, o dar sunkiau arčiau prieiti prie prancuzų kariuomenės. Tokiu būdu, rusai Kaune gaudavo tik labai skurdžias, viena kitai prieštaraujančias žinias apie Napoleono kariuomenę.

Lietuvos Naujienos

Sutartis dėl laukų darbininkų vaziavimo į Latvija

Vidaus reikalų ministerių sutikęs, darbininkai ir šiemet bus vežami į Latvija. Nusistatyta vežti iš tų apskričių, kur darbininkų yra perteklius. Toki apskričiai yra: Kauno, Trakų, Panevėžio, Ukmergės ir Utenos. Sudarytoje su atitinkamomis latvių įstaugomis sutartyje numatomas atlyginimas tvirtu kursu, socialinė globa ligoje ir darbininkų apsaugojimas nuo išnaudojimo. Darbininkų išvežimas į Latviją numatomas pradėti nuo kovo 15 dienos.

Lietuvos žydai rupinasi išgauti dideli palikima

Prieš kelias dienas laikraščiuose buvo žinutė, kad Australijoje, Melburne, mire kilęs iš Lietuvos žydas Tomas Smithas, apie 70 metų amžiaus. Mirdamas savo giminėms palikęs apie 60 milijonų svarų sterlingų turta. Tikroji Smitho pavardė esanti Gottliebas. Kilęs iš Miroslovo.

Ilgą laiką tarnavęs Anglijos karo laivyne ir net išitarnavęs admirolo laipsnį. Paskui, tai buvę daugiau kaip prieš 20 metų, vertėsis prekyba. Australijoje įgijęs didelius turtus, laikęs milijonus avių ir į visą pasaulį eksportavęs vilnas. Iš to susikrovęs milijonus turtus. Australijoje jokių giminų neturėjęs, nes miręs būdamas viengungis. Testamente, esą, visą turta, užrašęs giminėms. Lietuvoje esą gyvi du broliai: vienas Miroslovo, o kitas Vilkaviškio apskrityje turis dvarą, sesuo ir kiti giminės gyvena Simne, dar kiti okupuotoje Lietuvoje.

Smitho-Gottliebo giminės jau pradėjo lankyti atitinkamas valdžias įstaigas ir rūpinantis išgauti palikimą.

Vokiečiai Lietuvai nesumoka tranzito mokesčio

Jau nekalbant apie privačių asmenų įšalusią valiutą, vokiečiai nesumoka ir valstybės išdui apie 200,000 lt. už tranzitą per Lietuvą. Mūsų atitinkamos įstaigos jau ne kartą tuo reikalu kreipėsi į vokiečius, siūlydamos atsiskaityti, bet vokiečių vyriausybė vis dėsia.

Uzdaryta jaunimo sąjunga „Ziezirba“

Vidaus Reikalų Ministeris š. m. vasario 8 d. nutarimu, pasiremęs draugijų įstatyme 48 str. uždarė Lietuvos socialdemokratinio jaunimo sąjungą „Ziezirba“ su visais jos padaliniais visoje Lietuvoje.

Paplitusi kontrabanda eteriu

NAUMIESTIS — Miestelyje ir apylinkėje plačiai vartojama vietoje degtinės eteris, kuris čia pargabenamas kontrabandos keliu iš Vokietijos. Yra tokių, kurie eterį gali gerti stiklais. Eterio kvapas visur jaučiamas ne tik

Juodzeviciaus krautuvė

Buyusi rua Visc. de Inhomem 689. PERSIKELE į nuosavus namus rua Padre Raposo, 156. Krautuvė padidinta ir puikiai tapo parengta. Daug įvairiausių gėrimų vietinių ir užsienių, o taip pat ir Čemarkos fabriko išdirbinio. Taipgi įvairūs lietuviški užkandžiai švariai ir gardžiai pagamin ti galima gauti tik ANTANO JUODZEVICIAUS krautuvėje, rua Padre Raposo, 156.

turgadėniais, bet ir kaimų vestuvėse, vakarūškos ir kitur.

Valiutos kontrabanda laisukuose

Joniškių muitinės valdininkai tikrindami siunčiamą į užsienį korespondenciją, randa laisukuose įvairios valiutos: litais, doleriais ir čekiais.

Valiutos siuntėjams keliamos bylos ir ieškoma bauda penkis kartus tiek, kiek sulaikyta.

Klaipėdos zvejys vėl istiko nelaimė

Šiomis dienomis Klaipėdos zvejai buvo ištiesę zvejybai tinklus po ledą. Tačiau staiga uždėjęs vėjas kaikur ledus perskyrė kartu nusinešdamas tinklus ir ten esančius zvejus. Pagalbinėms pasištuoms valtimis nelaimus zvejus pavyko išgelbėti, tačiau daug tinklų vanduo taip ir nusinešė. Dėl to zvejams susidarė apie 2,000 lt. nuostolių. Šią žiemą tokia nelaimė zvejus jau istikusi antrą kartą. Anksčiau vanduo zvejams buvo nunešęs daug venterių.

Svedai perka Lietuvos arklius

Klaipėdoje spauda praneša, kad šiomis dienomis į Klaipėdą atvyko Svedijos kavalerijos atsargos leitenantas Personas, kuris prižiūri arklių supirkimą švadam Arkliai perkami Klaipėdos krašte ir Didžiojoje Lietuvoje. Dabar supirkieji arkliai vasario 17 d., Marieholme laivu bus išvežti į Svediją. Už dviejų savaičių vėl busias pasištuas kitas arklių transportas į Svediją. Lietuvos arkliai į Svediją nedidelėmis siuntomis, nes Stockholmo arklių kontrolės punktas yra įrengtas nedideliam iš karto arklių skaičiui tikrinti.

70,000 centn. javu Austrijai

KLAIPĖDA. — „Lietuvos Keleivis“ rašo, kad šiuo metu Klaipėdos uoste gyvas darbas. Kraunami į laivus ir į vežami javai: rugiai, kviečiai, avižos, miežiai, sėmenys, peliuškos, vikiai ir kiti javai. Uoste stovi keli laivai ir laukia savo eilės prisikrauti atitinkamų prekių. Vienas didžiausių besikraunančių laivų yra vokiečių „Luwsee“, kuris paima 70,000 centnarių javų Austrijai. Iš Klaipėdos laivas su javais plaukia į Triesto uosta, iš kur javai bus nugabenti traukinių į Austriją. Peritą savaitę iš Klaipėdos uosto išplaukė ir keli kiti po 30,000 - 50,000 važmos su įvairiomis prekėmis laivai.

Nubaustas kalėjimo prižiūrėtojas

Tarnaudamas Panevėžio sunk. darbų kalėjime jaun. prižiūrėtoju — šoferių Kazys Kaukėnas pasisavino 130 lt. ir 50 ct. administracijos pinigų. Tuos pinigus jis surinko smulkiomis sumomis iš daugelio piliečių, kuriems vykdant kanalizacijos darbus buvo vežami nešvarumai.

K. Kaukėnas kaltu neprispazino ir teisme tvirtino, kad tuos pinigus laikęs jam priklausanciais „darbpinigiais“, o kai administracija jį pasisavinimą pastebėjo, visą sumą padengė, bet kalt. administr. jį iš tarnybos atleidusi.

Apygardos teismas Kaukėną pripazino kaltu ir nubaudė 2 savaites kalėjimo sąlyginiai.

Surastas bravoras

KATYČIAI. — Šiomis dienomis pas pil. Poncij, Šlaunų kaime, policija surado bravorą. Bravoras buvo gerai įrengtas ir degtinė buvo varoma dideliu mastu.

Iš Lietuvos Gyvenimo

I.

Lietuvos prekybinis gyvenimas su užsieniū buvęs labai gyvas dabar vėl bent kiek aprimo. Nėra kur padėti mėsos produktų. Berods pusėtinai kiaušienos kasdien išvežama į SSSR, o pavasarį į SSSR, bus perkamos veislinės kiaulės, regis, koks simtas tukešančių jų, o taip pat ir raguotųjų gyvulių veislei tinkamų, ypač karvių.

Smagiai į užsienį eina tik kiaušiniai ir pieno produktai, bet jų kaina labai maža. Be to, žiemos metu šių produktų ir Lietuvoje mažiau buva, nors jau ukiniškai įpranta taip tą ukio šaką vesti, kad ir žiemos metu ji būtų pelninga.

Šia žiema tiek ukininkams nepalanki, kad duoda gyvus nuostolius. Mat, nesant rogių kelio negali miške su arkliais uždabauti, o taip pat sau tiek padarinio, tiek kurui miško suvežti. Beje, šiaurės Lietuvoje, kad ir vėlokai, bet vis dėlto susidarė šioks toks rogių kelias.

II.

Vis dar tebelaukiame naujų uki-

ninkams bylų už neramumus sudarant. Dabar jau apie karo lauko teismus ne girdėti, bet tie kaltininkai daugumoje atsiders kariuomenės teismuose. Tai jau lengviau, nes čia liudininkai dalyvauja, be to, gali turėti savo gynėjus ir tokio teismo sprendimu nepatenkin ti gali skųstis į aukštesnį teismą. Kai kuriuos tų bylų jau paskirtos, bet jų dar galo nematyti.

Garsioji J. Lapėno byla taip pat netrukus bus sprendžiama. Žinovai mena, kad byla daug sensacijų nesukelianti ir dar sunku pasakyti, kuo ji baigsis. Mat, kaip kas spėja, kad po šios bylos priedanga eina tam tikrų asmenų grumtynės. Vis dėlto tai byla, apie kurią dabar daug kalbama ir kuri turi daug gandų. Lauksim teismo. Iš tenais gausim tikslėsių ir tikresnių žinių.

Ukininkų sąjungos milfoninė byla taip pat pavasarį bus sprendžiama. Ji, kaip jau anuomet minėjau, turi daug politinių motyvų, ir gali atidengti krikščionių demokratų laikų šeiminkavimą Lietuvoje.

Tad Lietuvoje pavasaris bus gausingas gana įdomiomis bylomis. Sensacijų mėgėjams čia bus daug darbo.

D-ro J. Šliūpo Jubiliejus

Kovo 4 d. Kaune, Valstybės teatre, buvo labai iškilmingai paminėtos ausrininko D-ro Jono Šliūpo 75 metų amžiaus sukaktuvės. Nepaprastai daug lietuvių nusipelnusių jubilata sveikino daugybė organizacijų ir asmenų. Sveikinimuose buvo atsiminta jubilato darbo kelias, jo tarnavimas liaudies labui, demokratybei, laisvei, tiesai ir pažymėti jo pasiekti vaisiai. Pats jubilatas taip pat teikėsi tarti žodį, kurio trumpą santrauką čia paduo dame.

Evoliucijos ratas rieda iš lėto, bet nesustoja, nors kartais jis užkliūva už kokio kelmo tūlam la'kui. Kiek atskiras žmogus įstengia bendruomenės raidą priekiu pastūmėti, yra klausimas. Kada dangelis suremia petys petin, tai nesunku esti vežimą iš klampynės išvilkti

Mano gyvenimas, sako dr. Šliūpas, pilnas tragikomizmo. Motinos įgraudinimas padėti vargšams, kurie neturėjo progos mokslo šviesos įsigyti, buvo mano kelią rodanti žvaigždė. Ėmiausi darbo tikėdamas tautą supurtinti iš miego, kurin buvo įkliuvę Romos, lenkų ir carų bernai. Priespauda ir skurdas viešpatavo kaime ir mieste (išskyrus dvarus ir klebonijas), nežinia buvo išplėtus sparnus ant visos Lietuvos, ir dvasios ausmukimas, be vilties pagerėjimo, kabėjo tėvynės padangėse, lyg tamsūs debesys.

Buvo linkmė, toliau sako dr. Šliūpas, ruošti revoliuciją, bet jis apskafčiavęs ir pasirinkęs kitą kelią.

Atsidūriau Amerikoje. Čia teko eiti į kovą su lietuvių išnaudotojais — lenkais ir kunigais. Pavyko susiprati mas pakelti, bet nepavyko lietuvių tartų, sukrautų bažnyčiose, apie 170 milijonų dolerių, išgelbėti, nes kunigai juos užrašė Romai.

Dideliu dalykų savo veikime skaitau etiką su kilniu išsiauklėjimo idealu — laisvė, lygybė, brolybė. Jei būtų įgyvendinti etiški pagrindai, nebūtų Lietuvos vargšų, kurie galvos neturi kur priglauti, nei turėjų, kurie nežino kur turtus dėti

Savo veikloj dr. Šliūpas susilaukęs daug neteisbių šmeižtų, pasikėsi nimu į gyvybę ir garbę, bet — gyvenimas tai kova, sako jubilatas, o kovojoj be žaidžų negalima apsleiti.

Dėdžio karo metu, lietuvių tautai, užgultai nelaimių, stengiausi visai padėti: kalbas laikiau liuteronų bažnyčiose, sinagogose, universitetuose: pasiekiau Amerikos senatą ir kon-

gress, ir eksprezidentą Ruzveltą kaip ir komisią, kuri su prezidentu Vilsonu važiavo į Paryžių talkos daryti.

1917 m. atvykęs Rusijon, kalbinau latvius dėtis į vieną Lietuvių-Latvių respubliką.

1919 m. buvau pakviestas Londonan prof. Simpsoną, kuris buvo užs. reik. ministerijoj ir informavau apie Lietuvą.

Atvykęs Lietuvon, pradėjau organizuoti ekonomines ir kultūrinės organizacijas, kurios, deja, žlugo nusinėi damos ir mano menkus indėlius. Didelę svarbą dėdū 1924 m. suorganizuo tai L. Etinės kultūros draugijai, kuri auga, nors ir sutinka daug kliūčių. Man nerūpėjo originalumas, bet propaganda — aš mat tik agitatorius į geresnę tautos ateitį buvau — naujo nleko nepramaniau, naudojausi kitų geromis mintimis; kosmopolitas buvau. Mes, kilusieji iš šiaudinės pastogės žmonės, svajojome, kaip gražu būtų, kai demokratybe išgyventų mūsų tau toje su laisvės, lygybės ir brolybės idealais. Prigyvenome jau nepriklausomąją Lietuvą. Mes, seniai, esame nemėgstami, kaip ir seniau. Mums rūpi, kad Lietuva nezlugtu ir kad joms būtų gera gyventi.

Gyvenimas tai kova. Kiek istengiau, kovojau. Ir jie liaudies dvasia kiek pakitėjo, gal, dalis ir mano darbo. Dirbau, kiek įstengiau. Naudos sau neieškojau. Jaunoji kartą tegul tęsia kovą toliau, iki Lietuva užims vietą atitinkamą tautų tarpe savo kultūra, šviesia ir žmoniškumu, ir — laisve! — pabaigė dr. Šliūpas savo kalbą, palydėta griūsmingais aplodismentais ir šauksmais valio.

Dr. Jonas Chomskis

Medicinos Gydytojas, būvęs privat-docentas Charkovo Universite-to, Maskvos prof. Mečinskovo ir Berlyno prof. Buma Asistentas.
Veneriniu Moteru ir vidujiniu Ligu specialistas
Gonoreja-Sifilis

Naujas gydymo metodas Gonoreja (aštrusis ir chroniškas) kaip vyrams taip ir moterims. O taip pat ir Sifilis visose stadijose gydomas pagal naujus būdus (pioreksija).
Ligonius priima: moterims: Trečdieniais ir Penktadieniais (6-8 v. vak.)

vyrams: Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Sestadieniais (6-8 vakaro)
Sekmadieniais-vyrams: 9 10 ryto, moterims: (11-12 ryto)

Rua dos Andrades, 60 (senas 6)

GĖDOS STULPAI LIETUVOJE

1709 m. Kobrino miesteljo (už Gardino) magdeburginiam teismui teko spręsti kažkokios Jarmochavičėnės neištikimybės bylą. Ją apskundęs vyras pasirodėdams įtarimu, kad ji, esa, pasimeilikavus su tuo miestelio gyventoju Jonu Jacėvičium. Teismo posėdžio metu tas pats vyras pareiškė, kad jis asmeniškai atleidžia abiem: žmona gal pasitaisy, o su jos partneriu tegu teismas pagaliau daro, ką nori. Galingu ir protestuojamu balsu tada prabilo į teismą kaltinamosios brolis Jonas Gordiejavičius. — Nesvarbu, — įsiterpė jis, — kad vyras savo žmonai kaltes atleidžia, tai jo reikalas, bet jis, brolis negalės ramiai žiūrėti į savo sesers blogą elgesį ir todėl reikalaujys jos kaltumą nuodugniai išaiškinti. Teismas, peržiūrėjęs bylą, rado Jarmochavičiaus skundą pagrįstą ir nusprendė: Jacėvičių pagal jo kaltę reikėtų nubausti mirtį, bet, turėdamas galvoje, kad apviltas vyras kaltinamojo asmeniškai nepersiekioja ir pagerbdamas jame žmogaus į Dievą panašumą, teisia 100 rykščių smugius, kurie turi būti viešai įvykdyti prie rotušės. O po to, jei jis bus kada nors pastebėtas, kad susitinka arba paprastai pasikalba su suviliotąja — bus pasmerktas mirti. Dėl kitos nusikaltimo dalyvės, Jarmochavičiaus žmonos, teismas, turėdamas galvoje vyro atleidimą, priimdamas dėmesin paaiškėjusį bylos metu jo fizinį nepajėgumą ir, pagaliau, vertindamas duotas brolio garantijas dėl tolimesnio sesers elgesio, nutarė nebausti jos rykštėmis. Teismas uždėjo jai longvesnę bausmę: istovėti tris dienas prištai prie įmurytos rotušės sienoje grandies, o paskui keturis šventadienius gulėti keturiose bažnyčiose kryžmais per visas pamaldas. O jei ir po to ji kada nors pasimatys su Jacėvičium ir pasimeilikaus su juo ar kuo kitu, teismas įspėjo, nubausias mirtim.

Kobrino teismas nemažiau buvo griežtas ir netekėjusioms dorovės nusi-dėjėlėms. Pateko į jo rankas tais pat metais kunigaikštienė valetietė, kažko kia Julija Romanaitė. Ši nelaiminga už savo meilinius palinkimus jau buvo sėdėjusi pusę metų kalėjime. Paleista iš kalėjimo, ji stėjo tarnauti pas vieną Kobrino žydę ir po kiek laiko tapo nėščia. Žydė trys savaitės prieš gimdymą ją pavarė. Julija nu-

ėjo pas savo gimines, bet šie jos nepriėmė. Atsitiko, kad į tą kaimą atvažiavo Kobrino pirklys su žmona. Jis ją ir priglaudė. Pirmą naktį pagimdė ji sunų, pasmaugė jį ir užkasė darže. Teismas turėdamas galvoj, kad Julija jau sėdėjo pusę metų, nutarė jos nebausti mirtimi, kurią ji užsitarnavo, bet pasitenkinti 300 rykščių smugiais pririštai prie gėdos stulpo. Po to ji tuč tuojau turėjo būti išvyta iš miestelio. Savo sprendime teismas pažymėjo, kad dešimt kartų lietuviškų grašių sumokės kiekvienas, krikščionis ar žydas, kurs ją priglaus ar duos medžiaginę paspirtį. O jei po to pasieks teismą žinios apie jos ištvirkavimą, — teismas ją nubaust mirti.

Prieš to teismo šviesias akis stojo tais metais dar trečia nusidėjėlė. Neteisėtai pagimdžiusi negyva kūdikį Marina Davydovna. Tardymo metu ji pasisakė, kad prieš ją prievartą pavartojęs Kobrino miestietis Tadas Jagninkevičius, kai jie važiavę kartu į vieną kermošų. Bet tokio savo parodymo ji nė kuo negalėjo paremti, nes niekam apie tai prieš bylos iškėlimą nebuvo pranešus. Teismas padarė išvadą, kad kūdikį jį įsigijo gera valia, bet suradęs visą eilę lengvinančių aplinkybių nutarė pririšti prie gėdos stulpo ir išplakti tokiu pat rykščių skaičium, kaip ir Romanaitė. Marinos seseriai Sofijai, kurios namuose įvyko gimdymas, teismas paskyrė 50 rykščių už tai, kad ji savo sesers neprižiūrėjęs. Jagninkevičiaus kaltę teismas laikė neįrodyta, bet už tai, kad jam buvo primetamas merginos suviliojimas, nubaudė jį švelniai: jis turėjo vienoje bažnyčioje per visas pamaldas išgulėti kryžmais, o kitoje padėti ant altoriaus du svarus vaško.

Kaip Kobrino, taip ir kiti kunigaikštystės teismai doriniams nusidėjėliams kajojo kai kada galvas, bet dažniausiai plakė juos pririštus prie gėdos stulpo rykštėmis ir pačiu geriausiu atveju vertė gulėti išsitiesusius bažnyčios asloj prieš daugelį žmonių akis. Atlikusio kad ir švelniają bausmę šlikštėjosi visi, kaip raupuotojoj, ir tie, kurie laikė save be nuodėmės, galėjo mesti į jį akmenį. Visam gyvenimui tilpdavo nelaiminga senovinė geltonkasė, nesutramdžiusi savo meilės geismo, kuris neretai buna žmogų je stipresnis už mirtį.

P. Tučas.

Kalėjimas be kalinių

Ligi XIX amžiaus pusės popiežiai buvo ne tik popiežiai, bet ir žymūs pasauliniai valdovai. Vatikano valstybę tada sukūrė teritorija aplinkui Romą, už Lietuvą didesnė, bent tris kartus. Italų provincijoms pradėjus jungtis į vieną valstybę, žlugo ir popiežių pasaulinė valdžia. Tų laikų popiežius nesutiko, kad priklausiusi Vatikanui teritorija tektų Italijos karaliui ir protesto vardan užsidarė savo rūmuose, pasižadėdamas nė kartą neiškelti iš jų kojos. Tokie nodraugingi santykiai tarp Vatikano ir Italijos truko ligi 1929 metų. Tais metais buvo padaryta taika, tačiau popiežius visos savo ankstyvesnės teritorijos nebeatgavo. Italų valdžia atidavė tik kelių dešimtų hektarų sklypą ir sumokėjo kelis milijardus lirų kom-

pensacijos.

Tai vis dėl to davė galimumo atgaivinti pasaulinę Vatikano valstybę. Tuo tarpu Vatikanas turi maždaug 5000 gyventojų, tačiau yra traktuojamas kaip ir kiekviena kita nepriklausoma valstybė. Vatikanas turi savo pinigus, savo paštą ir pašto ženklus, turi geležinkelį, savo laikraščius ir visas nepriklausomai valstybei reikalingas įstaigas. Ligi šiol neturėjo tik aviacijos ir kalėjimų, nes aerodromui įrengti Vatikano teritorija yra permaža, o kalėjimas nebuvo reikalingas. Tačiau dabar Vatikanas paristatė jau ir kalėjimą

Vatikano kalėjimas turi tik dvi kameras. Jos įrengtos gana gražiai. Kiek lengviau nusikaltęs pilietis tupdomas į pirmą kamerą, kurioje visi baldai yra minkšti, o sunkiau nusikaltęs bausmę turi atlikti antroje, kur baldai paprasti. Kalėjimas turi savo vonias kuriose areštuotieji gali gražiai išsimaudyti, ir ligoninę kurioje yra vos pora lovų.

Vatikano kalėjime leisti dienas sutiktų, turbūt, bet kuris nusikaltėlis. Palyginus su kitais kalėjimais, tai yra tik poilsio namai. Deja, tuo tarpu nėra nei vieno žmogaus, kuris būtų kalinamas Vatikano kalėjime. Vatikanas pasistatė kalėjimą, o pasigedo „klįjėnų“. Nusikaltimas Vatikane yra labai retas atsitikimas. Jei nusikalsta dvasiškai, jie bausmes atlieka kitų būdu, o dvasiškai sudaro Vatikano piliečių didžiausiąją dalį. Kalėjimas stūkso tuščias.

Lietuvos žmonių patriotizmas

Europoje pavojaus taikai auga diena iš dienos. Didžiosios Europos valstybės pašėlusiai ginkluojasi ir stūmia pasaulį prie katastrofos.

Tokio beprotiško ginklavimosi akyvaizdoje, kenčia didelę baimę mažosios Europos valstybės dėl egzistencijos. Ypač pataliojimo padėtyje randasi Lietuva, Latvija ir kitos valstybės. Dėl to Lietuvos žmonės ir susirūpino savo krašto padėtimi, jie atkreipė dėmesį į tarptautinius valstybių santykius ir kelia balsą savo valstybės gelbėjimui.

Šiuo momentu, kada visos valstybės būriasi į vieningą atsisipirimą prieš grėšiantį kraštui ir jo nepriklausomybei pavojų, Lietuva gi žaidžia savo krašto piliečiais ir atstūmia juos nuo gyvų šalies reikalų. Kol dar tokio pavojaus nesimatė, kol dar Europoje nebuvo taip pritinkus karu atmosfera, tai ir Lietuvos žmonės tylėjo ir jokių pastabų Lietuvos vyriausybei nedarė. Bet šiandieną jau visai kitaip; Lietuvos žmonių patriotizmas ir savo krašto gynimas jau labai ryškiai pasireiškia ir visa lietuvių tauta būriasi į vieną tik sustiprinimui savo vidurinių jėgų prieš bile kokį priešą, bet taip pat kelia balsą ir prieš Lietuvos vyriausybę, kuri visai nesirūpina krašto reikalais, o tik kuo daugiau prisiplėsi sau turtų prisikrauti ir kraštą ubagai paversti.

Lietuvių tauta sunkiausiomis valandomis stoji ginti savo šalies nepriklausomybę, ji ir dabar gyvai susirū-

pinusi ne tik dėl pavojų iš šalies, bet ir iš vidaus. Šių metų vasario 16 d. visoje Lietuvoje tapo išplatinti atsisaukimai, kuriose visa lietuvių tauta raginama būdėti, nes Lietuvos vyriausybė baigdamą užsmaugti lietuvių tautą, ruošia mirtį ir Lietuvos nepriklausomybei. Karo lauko teismai, tikininkų šaudymai, organizacijų uždarymams rodo, kad Lietuvai ruošiamą pražūtis.

Minėtame Lietuvos Nepriklausomybės dienos atšaukime išaiškinti visi vyriausybės smurtai prieš Lietuvos žmones, kur Lietuva paversta Smetonos dvaru, o visa lietuvių tauta — baudžiauninkais, «Bet ar dėl to geriausi tautos sūnūs savokaulais nuklojo Sibiro tyrus? Ar dėl to jie buvo žudomi caro kalėjimuose? Ar dėl to kovota su bolševikais, bermontininkais ir lenkais? Ar tam St. Seimas pasakelbė Lietuvą nepriklausomą? — klausia Tautos Vienybės Komitetas.

Aišku, kad visa lietuvių tauta kovojo tam, kad savo tėvynėje laisvai gyventi, kad joje visi piliečiai būtų lygūs, kad jie laisvai galėtų organizuotis, sviestis ir eiti kultūringų tautų pėdomis. O šiandieną, kuomet viso to nėra, kuomet lietuvių tauta tapo vėl pavergta, tai žmonėse vėl atgimė tas patriotizmas, kuris buvo Lietuvos nepriklausomybės kūrimosi laikais, kuomet reikėjo eiti kovoti su įvairiais Lietuvos priešais, kad ją padaryti laisvą alimi.

KLASTOS IR JĖGOS VIESPATAVIMAS

Nuo vasario 1914 metų, kai Vokietija sutrėmė neįfralitetą sutartį, įsiverždamą į Belgiją, tarptautinių sutarčių laužymas vis labiau ir labiau įeina į madą. Tarpe didesniųjų valstybių jau nebėra beveik nė vienos, kuri nebutų atlikusi šito nusidėjimo.

Sovietų Rusija sulaužė savo sutartį su Gruzija, įsilauždamą į jos teritoriją ir ją okupuodama. Lenkija sulaužė Suvalkų sutartį, užgrūbdama Vilnių. Japonija sulaužė savo prižadus Tautų Sąjungai ir Pacifiko sutartį su Amerika ir kitomis valstybėmis, užpuldama Kiniją.

Vokietija sulaužė kiekvieną Versalės sutarties paragrafą ir Locarno sutartį. Italai sulaužė savo prižadus

Tautų Sąjungai, užpildami Etiopija, Anglija, Francija ir kitos Santarvės valstybės sulaužė Versalės sutartį, atsisakydamas nusiginkluoti po to, kai buvo nuginkluota Vokietija.

Tai tik politiškos sutartys. O kur dar visokie finansiniai valstybių pasisąžadėjimai — karo skolų mokėjimo reikale ir kitokuose dalykuose!

Vokietijos kanclerio Bethmann'o žodžiai, tarti 1914 m. rugpiuio mėnesį reichstage, pasiteisinant dėl įsiveržimo į Belgiją, kad «sutartis tai — papiergalis», prigijo visame pasaulyje. Teisėtumas tarptautiniuose santykiuose tapo paniekintas. Jo vietą užėmė klasta ir jėga — kaip tarpe laukinių žmonių.

Tai svarbiausia priežastis, dėlko pasaulyje šiandien yra tiek daug suirutės, dėlko jisai smunka ekonomiškai ir visą laiką gyvena, bijodamas, kad jį gali ištikti nauja baisi katastrofa. Kol tarpe tautų nebus atsteigti tie paprastai teisės ir dorovės įstatymai, kuriais žmonės vadovaujasi (arba bent privalo vadovautis!) santykiuose su kits kitu, tol nebus nei pastovios taikos, nei pastovios gerovės.

Generolas su derlinga vaižduote

Jeigu kiekvienas kinietis sutiktu nešioti savo suknelę keliais centimetrus trumpesnę, tuo būdu sutaupyti pinigų pakaktų aprengti visą Kinijos armiją. Tokių sumanymų neseniai pasiūlė krikščioniškas generolas Feng-Yuhsiang. Kiek pagalvojęs, generolas dar toliau siūlo savo tautiečiams susispausti: jeigu kiniečiai neberpirktų sagų, jie sutaupyti už jas išleidžiamus pinigus ir galėtų nusipirkti ginklų.

Didelis ieškinys ūkininkų sąjungos byloje

Balandžio 14 d. Kauno apyg. teismas pradės nagrinėti didžiulę ūkininkų sągą, kurioje kaltinamaisiais patraukta apie 40 asmenų.

Teko girdėti, kad civil. ieškinio šioje byloje valstybės įstaigos ir privatūs asmenys kaltinamiesiems patiekia apie 3 mil. lt.

Tai bus trečia didelė baudž. byla šiais metais (pirmoji Yčo, antroji Lapėno).

Sutartis dėl darbininkų

Su Latvija jau pasirašyta Rygoje. Tikimasi, jog šiemet į Latviją ūkio darbams iš Lietuvos galės išvažiuoti apie 4,000 darbininkų.

SVEIKATOS KAMPELIS

Proto higienos klausimą

(taša iš 13 nr.)

Kiti sielojasi dėl savo praeities «moraliniu» žvilgsniu. Kas nėra saužagiavęs jaunystėje? D-ras W. J. Robinsonas sako, kad iš šimto tik tai vienas «nėra» nusidėjęs onanizmu, ir tai tik tai tas, kuris meluoja! Kitai sakant nėra nei vieno laisvo nuo to «grieko.» Nelaimė lengvatikiui, kuris pasiskaito kokią nors knygpalaikę, išleistą kokio nors šundaktario ar klinikos, panašios, kaip kadaise buvusi New Yorke pagarsėjusi Collins'o Klinika! Jam net plaukai ant galvos atsistoja, kada jisai ten paskaito, kad kiekvienas, kuris tik tai jaunystėje saužagiavo — tampa bepročiu. Ten suminima daugybė visai nekaltų simptomų, sutveriamą baubas išgąsdinimui jo ir patariama kuo greičiausiai kreiptis į tą šundaktarį ar kliniką gydytis, jeigu jisai nenori patekti į beprotnamį. D-ras Bisch tvirtina, kad saužagystė dar nei vieną bepročiu nepadarė, nors ji kenksminga kūnui kitais žvilgsniais.

Yra merginų, nusivylusių meilėje, kurios jaučiasi «kalto» ir gailis už savo «griekus» per visą amžį dėl turėtų intymiškų šantikių su savo myli-

maisias. Jos jaučiasi «kalto» ir mąno, kad jau kitą niekad negalės mylėti. Tas jausmas kai kurias jų padaro pesimistėn ir neurastenikėm. Bet proto susirgimų iš to nebūna.

Noras nusizudyti. — Atvirai kalbant, kiekvienas esame turėję gyvenime tokių momentų, kada statėme sau klausimą: gyventi ar negyventi? Tai visai racionalus klausimas. «Civilizacija» mums neša tiek praeikimo, tiek nepalaimos ir susikrimitimo, kad tankiai ir visai inteligentiški žmonės neišlaiko to slėgimo ir nutraukia savo gyvenimo giją. Kas mano, kad tik tai protui susilpnėjus saužudybė galima, tas nieko nežino ne tik tai apie psichiatrą (proto ligas), bet ir apie psichiką (sielos gyvenimą) abelnai.

Rūpestis. — Kas gali gyventi be rūpesčio šioj gadynėj? Gal būt tik tai keletas laimingųjų, kurie yra gimę su «auksiniu šaukštuku» burnoje. Rūpestis yra normalus pasireiškimas, nes kiekvienas atsakomingas žmogus turi rūpesčių iki valiai. Nuolatinė rūpestis gali privesti prie visiško nervų išsivimimo, jų suirimo. Bet posakis, kad tas ar tas «sudurnavojo iš rūpesčio», yra visai be pamato, sako D-ras Bisch. Proto liga sergas visai nesirūpina, jisai yra patenkintas savo padėčia.

Miegancios moterys

„Petit Parisiem“ pranesa eilę atsitikimų apie amžinąjį miegą:

„Visa Amerika su gyvu užjautimu seka Miss Patricia Mac Guire likimą, kuri jau 6 metai be pertraukos miega. Nepaisant visų gydytojų pastangų, ji neatsibunda. „Tai vienintelis atsitikimas“, sako Amerikos gydytojai. Bet Europoj tokių atsitikimų yra daug daugiau. Margueirte Boyenal, Prancūzijoje, miegojo ištisus 20 metų. Dr. Farez neseniai turėjo dar tipingesnį atsitikimą. Viena moteris užmigusi 1886 m. lapkričio 22 d. atsibudo tik po 17 metų, 1903 m. lapkričio 13 d. Jos atsibudimas buvo nepaprastas. Kaimyniniame name nak-

ties metu kilo gaisras. Kaimynai pradėjo bėgti šaukdami „Ugnis! Ugnis!“ Varpai ėmė skambinti „Miegancioji moteris!“ staiga atsibudo ir atgavo pilną sąmonę. Ji buvo gyva, linksma, galėjo dirbti, bet vakarais ją apimdavo baimė, kad vėl neužmigtu; ir nuo to laiko ji miega blogai.

Įdomus miego priepuolis buvo su švede Karoline Karlsdater, kuri užmigo 1891 m., budama 13 metų amžiaus ir atsibudo tik po 32 m., t. y. 1932 metais. Mažoji mergaitė bemiegodama išaugo į pilnai subrendusią moterį. „Ką dabar tamsta veiksi?“ paklausė jos vienas žurnalistas. „Tekėsiu, tekėsiu, kaip galima greičiau!“ ji atsakė. Karolina buvo labai „gyva“ ir visais būdais stengėsi pasivyti pramiagotą laiką.

Triju mėnesiu Kursai vyrams ir moterims

KOSMETIKOS, MASAZO IR LIGONIŲ SLAUGYMO

Duodame pamokas: veido ir bendro masažo, kosmetikos, ligonių slaugymo, manikiuro, pedikiuro, plaukų kirpimo ir šukavimo meno, švedų ir japonų gimnastikos ir tt.

Užbaigus kursus išduodame diplomą, su kuriuo galima gauti gerai apmokamą tarnybą. Destymas: rusų, lietuvių, lenkų, vokiečių ir portugalų kalbomis. Kursai vakarais kasdieną be pirmadienių nuo 6-8 val. sekmadieniais nuo 9-12 val. Kainos pigios. Informacijos ir užsirašymai Dr. J. Chomsky, rua dos Andrades, n. 60

Tautietii!

Nelk neapsirinkęs šioje gražioje villoje sau žemės sklypo Pigiausi mėnesiniai mokėjimai. Suteikame statybai medžiagą.

Raštinės: { Centraline: Praça Antonio Prado, 3 sob. Tel. 2-5023
Villa Prudente: Rua Cap. Pacheco Chaves, 11
Vietoje: Avenida Zelina, 33. pas Carlos Korkiška.

Reikalingi agentai, kreiptis Villa Prudente raštinėn.

Visi skaito vienintėlį darbo žmonių laikraštį „L. Aidas“. Nelik ir Tamsta be šio laikraščio.

Zimu ir progresyviai didėjanti nuolatinė uždabai

Siūlo stambi vėtinė firma, kuri norėdama išplėsti taip pat ir Brazilijos lietuvių tarpe savo garbingus socialinius, kultūrinius ir komercinius veikimus Paieško darbščių ir prityrusiu bendradarbių abiejų lyčių, būtent atstovų, agentų ir kolektorių ne tik São Paulo mieste bet ir kiekvienoje Brazilijos vietoje.

Kreiptis nuo 9 iki 11 val. ryto, Largo da Sē, 50, 3 aukštas. Constructora Lar Ltda. Laiškams — caixa postal, 3522. S. Paulo.

D Ē M Ē S I O

Jeigu norite pagerinti bei apdrausti savo būvį, ir užtikrinti savo šeimos gerovę o taip pat gauti paskolą, kreipkitės į Kompanija CONSTRUCTORA LAR Ltda Largo da Sē, 50, 3 aukštas. Laiškus galima rasyti lietuvių kalboje, caixa postal, 3522. S. P.

Skatydamas
Aidą

žinosi
Viską.

Batu dirbtuvė

Roque de Chiaro

Atlieka batų užbaigimo darbus su mašina, priima įvairios rūšės batų dėl užbaigimo. Patys primame ir pristatome darbą.
Rua João Antonio de Oliveira 85a.

Villa Zelinoj Jūsų ateitis

Būdami Villa Zelinoj neužmirškite užėiti pas Karlos Korkišką Avenida Zelina Nr. 33. Čia Jūs galėsite pasiteirauti ir pasirinkti sau žemės sklypą išsimokėjimui gražiausioje vietoje ir geriausiomis sąlygomis.

Taip pat duodu išsimokėjimui visą medžiagą namų statybai. Kreipkitės tik pas Karlos Korkišką Av. Zelina Nr. 33 visomis dienomis nuo ryto iki vakaro.

D Ē M Ē S I O

Baras ir kavinė Jakob

Pranešu visiems savo klientams S. Paulo ir provincijos kad prie Baro ir Kavinės atidariau skyrių pardavimo: įvairių dešrų, mėsos, ruktų, marinuotų ir žalių silkų, konservų, raugintų agurkų, kopūstų, smetona, sviestas, varškė ir sūris. Viskas šviežia. Priimu užsakymus valgių vestuvėms ir baliams. Taipgi įvairūs gėrimai Antarticos kainomis. Vieų prašau atsilankyti ir įsitikinti į Bara—Jakob.

Baras Jakob, rua José Paulino, 150 — Bom Retiro.

Dr. Camillo Haddad

MEDICINIŠKA KLINIKA — CHIRU GIJA AKUŠERIJA
Moteryų, vidujinės, žarnų ir odos ligos

sifilis, reumatizmas ir kt. gydoma elektros pagalba

Ligonius apžiūri dykai nuo 2 iki 3

Konsultorija: Rua Boa Vista, 31, (Rūmai Sul America)
4 aukštas, salės: 2, 3, 4. Tel. 2-0300

Ligonius priima: nuo 1 iki 6 val. vakaro. Pašaukta- vyksta į namus; Būto Telef.: 3-0300.

SIUVYKLA

ESTAN

Siūvykla Estan — tai vienintelė, kuri dirba už priemamiausias kainas ir atsako už darbą. Ten pat randasi didelis patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvykloj Estan randasi didelis pasirinkimas puikaus išdirbinio ir moderniškiausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rubams ypač patams ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79 a. Prieš Luz stotį.

Veltui!

Išrūpinu planą iš Prefeituros namų statybai tam, kas pirkęs sklypą Vila Zelinoje. Dėl sąlygų kreiptis pas

KARLOS KORKIŠKO Av. ZELINA Nr. 33 Vila Zelina.

Lietuvis Dašlininkas

Lionginas Pazikas

Daro įvairius paveikslus ant drobės aliejinais dažais, kaip portretų, vaizdus iš notraukos ir kt. Darbas sąžiningas, ir pigos. Adresas, rua Newton Prado, 140. Bom Retiro

Dėmesio

Kas serga žemiau išvardintomis ligomis, skubėkit, o busit sveiki.

Pagydau galutinai ir trumpiausiu laiku Sankerį, triperį, sifilį, ir visokias užkrečiamas ligas ir net visai užsisenėjusias.

Diplomuotos Europoj ir Brazilijoj Medicinos Felčeris.

IZIDORIUS

Villa Zelina

Rua 14, Nr. 9.
Bondes nuo Praça da Sé nr. 32 Autobusai nuo seno turgaus.

Laisvoji Mintis

Laisvamanių Etinės Kultūros Draugijos Organas, mėnesinis žurnalas, kovoja su prietarais, prekyba dangumi, už šviesesnę, teisingesnę dabartį ir ateitį. Mėtinė pronomerata užsieny vienas doleris. Adresas: Kaunas — Šančiai, Vytarto g. 52.
Lithuania — Europa.

DULR JUS IŠGARSINS

Per Draugiją Užsienio Lietuv. Renti galite pasiskelbti viso pasaulio lietuvių spaudoje.

Dėl Sąlygų DULR kreipkitės į
Nepriklausomybės Atkėtė 3,
KAUNAS, LITHUANIA

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujinių Ligų specialistas

BENDRA KLINIKA VAIKAMS IR SUAUGUSIEMS

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonis priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.
Rua da Graça 69. Tel. 5-1451. São Paulo

Siūvykla Galecko

Priima įvairius vyriškų rūbų užsakymus kurie išpildomi greitai ir sąžiningai. Darbas atliekamas tikrų specialistų pagal naujausias madas ir prižiūrimas paties Galecko — diplomuoto siūvėjo

Adresas:

R. Duque de Caxias, 257. Tel. 4-1457. S. Paulo

LABORATORIJĄ**MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS**(Nugarakaulio smegenų ir kaulų šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras.

Dr. M. KANDIA R. A. KOGANO

Rua Barão de Itapetiningá, 52, 3 aukštąs.

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINĖ**“José Paulino”**RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v**Dr. B. K. Chipiakoff**

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoj ir Brazilijoje.

Venereinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, šlapimo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 193, app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS**A. JAZARA SNEGE**

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.
Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.

Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Bon Vista ir 25 de Março).

Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Rukantieji!

PRIVALOT žinot, kad malonu ir pigu rūkyti nekenksmingose nikotinėse gilzėse, kurių mundštukuose yra vata ir sunaikina nikotiną. Labai pigiai kaštuoja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. — 4\$500, taip mašinėlė dirbti papirosams kaštuoja 1\$000. Persiuntimas interioran 1000 št. gilzų — 6\$000.

RUA S. CAETANO, 208 — S. PAULO

Casa Genny

Papirosinė popiera «Paris» 100 knygučių ir vienas kartonas 12\$000.

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja — Sifilis.
Gydymas kalnų saule.Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.
Susikalbama lietuviškai.Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštąs.
Tel. 4-1705.**PRISIEKUSIS VERTĖJAS****MIGUEL OCOUGNE**

Rua 15 de Novembro, 32 sobroloja Tel. 2-6393

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia viokių dokumentus, kaip antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN**ADVOKATAS**

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštąs

Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak.

KALBA LIETUVIŠKAI

Daktaras A. M. Kandia

Venereinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 ir nuo 3-9 v

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštąs.

Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

**Vokiečių fotografijų
įstaiga
„BERNARDO“**Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinaime, taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576**Vaistinė
PASSERINI**Provizorius
CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos pigios. Patarnaujame ir naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 263
(Bom Retiro).Telephone 5-3584,
S. PAULO**Charutaria Central da Mooca**

Isteigta 1915 metais

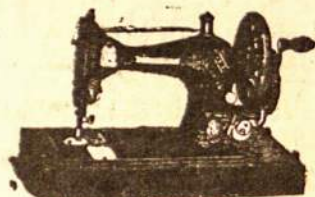
Eduardo Rodrigues

Visokiausios rūšies cigarai, charutai, papirosams dirbti ir kiti reikalingi rūkanties dalykai Taip pat geriausios rūšies bakas palaidas, pokeliai ir „corda“.

Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.
S. Paulo, Rua da Mooca, 420 Tel. 9-1264.**Siuvikla Marijampolė**

Antano Nizeviciaus

Rua Taquary nr. 24. — Kampas Mooca. Priimu visokių rūbų užsakymus ir išpildau juos kuogeriausiai, greitai ir pigiai. Jei norite, kad rubai jumis puošty, reikia juos užsakyti siūti ten, kur jie gražiai pasiūvami, o taip pat ir pigiai. Įvairių medžiagų pasirinkimas taip pat didelis. Lietuviai kreipiasi tik į Lietuvišką Siuvyklą rua Taquary, 24.

Siuvamos Mašinos

Padėvėtos siuvtamos mašinos, beveik naujos, pigiausiomis kainomis, tik

CASA ADÃO

R. Cons. Ramalho, 1040
Fampas Av. Brigadeir Luiz
Antonio Telefonas: 7-6191.
Persiuntimas interioran mūsų sąskaiton Bondes: 3, 5, 30, 47.

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja 12\$. Pinigus siūsti įvertintaru laiške adresu „L. A. B.“ R. da Mooca, 424.

**DANTU GYDYTOJAS
JOSE LEVKOVICH**

R. Silva Pinto 264 (ant. 46) B. Ret

Atsižvelgdamas į sunkų laiką autorė sumažinti kainos už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro purceleno 8\$000;

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

**FOTOGRAFAS IS
KAUNO****GILUC**

savo meniškų darbų dėka moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos papiginta kaina. Be to, europiečiams daroma nuolaida.

Adresas: Rua José Paulino, 118A
Bom Retiro.**GIEUVISKA****SPAUSTUVĖ**

rua da Mooca, 424

Atlieka visokius spaudos darbus įvairiomis kalbomis. Darbas atliekamas švartai, greitai ir pigiai. Reikalui esant, visuomet greipkitės tik į Lietuvišką Spaustuvę

R. da Moo'ca, 424

**KIEKVIENO LIETUVIO
NAMUOSE**

turi rasti

„Liet. Aidas Br.“

Jo kaina:

metams . . . . . 12\$

pusei metu . . . . . 7\$

(„Liet. Aidas Br.“)

Adresas (R. da Mooca 424)

(S. PAULO)

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Jau veikia "Grūdo" bendrovė

Lietuvių susidomėjimas žemės ūkio kolonizacija yra didelis. Kuomet jau buvo pradėta kalbėti ir rašyti apie įsteigimą kooperacinės bendrovės žemės ūkio kolonizacijos steigimui, tuo labai susisidomavo ir provincijos lietuviai, ypač tie, kurie dirba jau kalinti metai ant fazendų ir tarnauja syetimams. Taipgi ir S. Pauly gyvenantieji lietuviai įduomaujami šiuo klausimu. Nes visi supranta, kad tik žemės ūkio kolonijos įsteigimas yra vienintelis pagrindas mums sustiprėti ekonominiškai.

Pagaliau, tapo įsteigta kooperacinė bendrovė "Grūdas", kurios ir bus tikslas sukelti atitinkamą sumą pinigų ir įsigyti žemės plotą lietuviškai žemės ūkio kolonijai įsteigimui.

Steigiamasis "Grūdo" susirinkimas įvyko balandžio mėn. 5 d. Mokes lietuvių mokyklos salėje. Susirinkimą šaukė anksčiau sudarytoji komisija prie žemės ūkio draugijos. Žmonių prisirinko apie 80, kurie rimtai galvoja apie žemės ūkį.

Neatvykus komisijos pirmininkui P. Gaučiui, tai susirinkimą pradėjo žemės ūkio draugijos pirmininkas, F. Cemar kalbėdamas sekretoriais visų tųjų lietuviškų laikraščių redaktorius — Aido, Šviesos ir Lietuvos. Po įžanginės pirmininko kalbos, buvo skaitomi ir aiškinami bendrovės įstatai ir gyvai susirinkusiųjų diskutuojami. Paruošti bendrovei įstatai buvo pripažinti visų susirinkusiųjų tinkami. Susipažinus visiems su įstatais, prasidėjo narių prisirašymas. Nariais steigėjais užsirašė 21 narys iš kurių tapo išrinkta valdyba ir Revizijos Komisija. — Į valdybą išrinkti šie asmenys: p. p. F. Cemarka, St. Ambrozijus, K. Uckus, St. Vinkauskas, A. Dutkus, V. Godliauskas, ir J. Šimbėlis. Į Revizijos Komisiją — p. Bendzius, J. Mozūras ir J. Juodgudis. Kandidatais liko — J. Kaupas ir Radionovas.

Grūdo bendrovė įsteigta pajiniais pagrindais. Pajaus didis — 100\$. Tai kiekvienas bendrovės narys turi turėti bent vieną pajų. Be to, nutarta imti vienkartinį įstojamą mokestį 15\$.

Darbą jau pradėtas. Dabar tik reikia nenuleisti rankų ir jį varyti iki galo. Tat tebiuoja braziliškoji dirvoj mūsų "Grūdas".

Rep.

«Vilnius» dviejų metų sukaktuvės

Rio de Janeiro lietuviai yra susiorganizavę į pašalpinę kultūrinę draugiją «Vilnius». Kadangi š. m. balandžio mėn. 15 d. sukanka tai sąjungai dviejų metai, tai vilniečiai sumanė iškilmingai paminėti savo organizacijos gyvavimą.

Kaip teko patirti, Vilnius valdyba nutarė suręgti didelį puikų balių dviejų metų Vilnius sukaktuvių programą su labai įdomia programa. Į tą paminėjimą nutarta pakviesti iš São Paulo kolonijos visų lietuviškų laikraščių redaktorius, Lietuvos Konsulą ir dar keletą žymesnių dainininkų, artistų ir kt.

Tai gi, atrodo, Rio de Janeiro lietuviai turės gražų paminėjimą ir pesilinksmėnimą, kuriame žada būti puikus dūdų orkestras dviejų komplektų — lietuviškas ir braziliškas. Manau, kad ir publikos nemažai apsilankys, nes tai dar pirmas toks lietuvių balius įvyks pas rijičius lietuvius.

Paminėjimas įvyks balandžio 18 d. 9 val. vak. praça Tiradentes, 46.

Korespondentas.

Bagdoną apiplėšę plėšikai jau suimti

Aido 14 nr. buvo rašyta, kad S. Paulo miesto gangsteriai apiplėšė lietuvių šoferį Joną Bagdoną atimdami iš jo 150\$ ir jo naują automobilį, kuriuo jis uždarbiavo. S. Paulo policija ėmėsi žygių ir plėšikus surado.

Balandžio 4 d. policija pastebėjo prfė gatvės das Palmeiras įtariamus asmenius, kurie ėjo tiesiai į vieną garažą. Policija juos atsekė prie garažo ir liepė jiems sustoti. Du plėšikai sustojo ir pasidavė į policijos rankas, o tretysis ėmė bėgti, tai policija jį pašovė ir sužaištą nugabeno centralinėn. Išaiškinus plėšikų asmanybę, pasirodė, kad du jų yra kariuomenės seržantai, o tretysis iš kariuomenės pasiliuosavęs irgi seržentas.

Vis dėl to S. Paulo policija budri ir išmikliata; vieną dieną įvyko apiplėšimas, o kitą dieną plėšikai jau policijos rankose.

K r s p.

Kodėl nusižudė Pipiras

Pereitą savaitę laikraštyje Aidas buvo rašyta, kad S. Paulo tramvajų motorneiras lietuvis J. Pipiras šoko upėn Tietė ir prigirė. Velionis paliko savo žmonai ir vienam draugui laiškus, kuriuose Pipiras rašo: kad jo nie-

REIKALINGI DARBININKAI

Rimti ir prityrę darbininkai reikalingi gelžkelių špaų apdirbimui iš Ekalių miško. Darbas akordinis, arti S. Paulo. Darbo sąlygos ir uždarbis geras. Dėl smulkėsių žinių kreiptis Praça da Sé, 50, 3 aukštas, salė 24, nuo 8 iki 11 val. ryt. ir nuo 5 iki 6 val. vak.

kur neieškotų, nes jis nenorįs, kad ir jo lavoną žmonės matytų.

Artimieji Pipiro draugai pasakojo, kad velionis buvo labai rimtas vyras ir neseniai pastojęs dirbti Light kompanijon prie tramvajų kaip motorneiras. 3 mėnesius praktikavęsis, Pipiras išlaikė egzaminus ir pirmą dieną jam išvažiavus su bondė, įvyko nelaimė, — jis su tramvajū užvažiavo ant automobilio ir jį sukūlė. Kompanija jį suspendavo nuo darbo 10 dienų. Manoma, kad tas nepasisekimas darbe labai Pipirą sužadino ir ta buvo, gal būt, svarbiausia priežastis jo nusižudimo.

J. Pipiras buvo dar jaunas 32 metų amž. vyras, ramus ir taikus ir gražiai sugyveno su savo draugais ir kaimynais.

K r s p.

Vladas Sejonas padėtas kalėjiman ir laukia teismo

Tūlą laiką atgal Aide buvo rašyta apie vienos lietuvių šeimos tragėdiją, ant rua Madre de Deus, Alto da Moo'ca.

Vladas Sejonas, 32 metų amžiaus lietuvis, buvo persiskyręs su savo žmona Konstancia. Kaip pats Sejonas yra pareiškęs, Konstancia labai blogai save vedė, per naktis uždavo su kavalieriais ir nežiūrėjo mažo vaiko, kuris buvo likęs prie jos Daug sykiu vaikas buvo paliekamas gatvėje iki vėlyvos nakties, o Konstancia kambary linksmindavosi su kavalieriais. Dėl to Vladas Sejonas nutarė padaryti tam galą. Vieną rytą jis atėjo į savo žmonos kambarį ir rado ją lovoje su tūlu Albinu Pauliukoniu. Vladas nieko nelaukdamas išsitraukė iš kišenės revolverį ir keliais šūviais nušovė Pauliukonį, o savo žmoną Konstancia sunkiai sužaidė.

Dėl šios tragėdijos policija pravedė tardymą ir Sejoną už kelių dienų paleido, bylą perdavė teismui. Šiomis dienomis teismas įsakė Vladą Sejoną suimti ir padėti kalėjiman. Dabar jis sėdi kalėjime ir laukia teismo sprendimo

Mokietis.

Dar trys lietuviai bus ištremti

"Estado" pranoša, kad respublikos prezidentas pasirašė dekretą ištremti kelis svetimšalius iš Brazilijos, tarp kurių yra ir trys lietuviai — Paulo Esponio (?), Jonas Simukauskas ir Albertas Grimža. Kitų tautybių bus ištremti 6 asmenys. Visi ištremiami iš Brazilijos kaip pavojingi vrsuomenės tvarkai.

Ska it.

Gaunama daug žemės pasiūlymu

Vos tik susiorganizavo Brazilijos lietuvių kooperacinė bendrovė "Grūdas" steigti žemės ūkio kolonizacijai, kaip atsirado daugybė žemės pasiūlymų. Fazendieriai ir vrsokios kompanijos siūlo pirkti žemes įvairiose Brazilijos vietose.

Kuomet jau bendrovė stiprai atsistos ant kojų, tai žemės pirkimo klausimą spręs bendrovės nariai savo visuotiniame susirinkime, dėl to dabar ir visi pasiūlymai yra atmesti.

Išsipranašavo

Pereitos savaitės Aide buvo rašyta, kad Mokes mokyklos mokytojas L. Gaigalas pranašauja dar daugiau kolonijon reformų. O «Šviesa» paskutiniame savo numery ražymi jog jos korespondentas suzinojo iš patikrintų šaltinių, kad S. Paulo Directoria do Ensino Particular Gaigalą atleido nuo mokytojaus pareigų, nes esą Gaigalas laikęs keli sykius egzaminus ir neišlaikęs, dėl to, pagal Brazilijos švietimo ministerijos paskutiniu laiku išleistų parėdymu, Gaigalas mokytojauti jau nebegalįs.

Čia kaip matome, irgi šiokla tokia kolonijon reforma, kurią L. Gaigalas pats sau išsipranašavo.

Lietuvis

Daugiau solidarumo -- daugiau naudos

Mūsų čia Brazilijoj tiek mažą, tiek mažą, kad, rodos, neprivalėtų būti tarp mūsų, lietuvių jokios neapykantos, jokių kerštų, jokių nesupratimų. Visi, rods, esame emigrantai, atvykę ne Brazilijos nukariauti, o dirbti ir pelnytys sau pragyvenimą. Tai ko, rodos, mums tarp savęs ėstis ir nesutikti? Kodėl mes negalime bendrai dirbti nors savo kolonijon kultūrinį darbą? Kam šnairuoti vieniems ant kitų, kodėl nerodome vieni kitiems daugiau solidarumo ir susiklausimo? Juk jei pas mus daugiau vieni kitiems bus solidarumo, tai ir naudos daugiau atnešime ne tik sau, bet ir savo kolonijai.

Meskime tuos barnius ir dirbkime kaip kas galime kolonijos labui. Gana jau tos slykščios neapykantos, kuri iki šiolai buvo sėjama. Būkime visi lietuviais ir rodykime vieni kitiems lietuvišką nuosirdumą.

Aido skaitytojas.

Vis daugiau atvažiuoja lietuvių iš Lietuvos

Pastaruojū laiku iš Lietuvos pradėjo smarkiai važiuoti žmonės į Braziliją. Pereitą savaitę tik ką išlipę iš laivo lankėsi Aido redakcijoj 3 lietuviai, šią savaitę vėl buvo užėję naujai atvykusių žmonių iš Lietuvos. Visi jie «perka» žemę Rio Grande do Sul estade. Nes tik tokiu būdu dabar galima pasiekti Braziliją. Už žemę jie sumoka po 30 dolerų, tada gali laisvai važiuoti be jokių kvietimų ir nereikalinga piniginiai užstatai bankuose

Rep.

PARDAVIMUI UKIS

Du su puse alkerio geros žemės ūkis, trys kilometrai nuo miesto Santa Izabel ir 50 kflm. nuo S. Paulo sujungtas geru vieškeliu, pasiduoda ūkis. Yra gyvenamas namas iš 4 kambarių. Yra prisodinta bananų ir kitokių vaismedžių. Labai geras bėgantfs vanduo. Kaina 3:000\$. Mokėsti palengvintas.

Kreiptis rua da Moca, 424

500\$000 in mėnesi

Ir daugiau siūlo vyrams ir moterims prityrusiems šviriame komerciniame darbe. Platesnės informacijos teikiamos nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 6 val. vakaro darbo dienomis

Construtôra do Lar Ltda.

Capital movel e realizado: 5.100.000\$000
Autorizada e fiscalizada pelo Governo Federal, conforme decreto de 23-5-1917, sob n. 12. 475

Centras: Praça da Sé, 50 - 3. andar Fone 2-2232
Caixa Postal, 3522 - S. Paulo
Carta Patente nr. 115

Departamentai de: Sorteios, Imobiliario Assistencia «BANDEIRANTES»
Representações Publicidade «C. L. I.»

Agencijos didesniuose šios šalies miestuose

SVARBU IR NAUDINGA KIEKVIENAM

Assistencia Bandeirantes

Išrūpina savo nariams ir jų šeimoms:

CHAMADOS, PASAZUS, CARTAS de IDENTIDADE ir PILIETYBĖS

dokumentus teisėtai, skubiai ir su 30% nuolaidos nuo bendrų kainų. UZSIRAŠYTI Į NARIUS galima kiekvieną dieną. Įstojimo mokėstis 5\$, ir mėnesinis mokėstis 5\$. Platesnės informacijos teikiame darbo valandomis nuo 8 iki 11 val. ryto ir nuo 5 iki 6 val. vak. ADRESAS:

Praça da Sé, 50, 3 aukš., salė 21 LAISKAMS — Caixa postal 3522, São Paulo